

staci doktryny Kelsena (z ustnych wypowiedzi wiadomo, że zamierzał podjąć równoległą krytykę drugiej doktryny neopozytywistycznej, stworzonej przez Leona Duguit), z drugiej strony myśli o pełnym wykładzie filozofii prawa, której trzonem jest nauka prawa naturalnego. Przed przystąpieniem do realizacji tego zamiaru, „kładzie fundamenty” w formie rozstrzygnięcia zagadnień klasyfikacyjnych i metodologicznych, związanych ze sprawą filozofii prawa. Czyni to w wymienionym wyżej artykule *Problem filozofii prawa* oraz w pracy, której ten artykuł jest trzecim rozdziałem. Równocześnie w umyśle Cz. Martyniaka zarysowuje się plan następnego dzieła, które zamierzał poświęcić prawu naturalnemu. O tej to pracy rozmawiał w ostatnich chwilach swego życia na Zamku lubelskim, z więzionym wraz z nim ks. dziekanem Kałwą, któremu też uprzednio czytał był fragmenty już napisanych stronnic. Fragmentów tych jednak nie udało się do dziś odnaleźć.

Cz. Martyniak był w Polsce pionierem właściwie pojętej filozofii prawa, tj. nauki (w znaczeniu szerszym), która ma wyjaśnić moc obowiązującą prawa przez wskazanie pierwszej przyczyny prawa. Udział Cz. Martyniaka w budowaniu tak rozumianej filozofii prawa jest wielki w tym, co zostawił; ale nawet i to, czego nie zdążył napisać, względnie co zaginęło w czasie zawieruchy wojennej, a co zachowało się w pamięci jego kolegów i uczniów, wskazuje nam również drogę, po której powinna kroczyć filozofia prawa.

Jerzy Kalinowski

ŚP. KS. JAN WIŚLICKI

Profesor prawa kościelnego na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych K. U. L., urodzony w Lubaszku koło Tarnowa w r. 1879 dn. 26 grudnia. Po skończeniu gimn. klasycznego w Tarnowie wstąpił tamże do seminarjum duchownego, które ukończył w r. 1900. Udaje się następnie do Rzymu na dalsze studia w Uniwersytecie Gregoriańskim, gdzie w r. 1906 uzyskuje doktorat prawa kanonicznego. Po doktoracie bawi jeszcze rok w

Rzymie dla odbycia praktyki sądowo-administracyjnej w kongregacjach i rocie rzymskiej. Fachowe przygotowanie prawnicze zapewnia mu miejsce w kurii diecezjalnej tarnowskiej po powrocie do kraju, a następnie władza diecezjalna mianuje go katechetą gimnazjum i kierownikiem bursy dla młodzieży gimnazjalnej. Do Lublina przychodzi w r. 1921 jako zastępca profesora prawa kościelnego na Wydziale Prawniczym, a po uzyskaniu habilitacji zostaje mianowany w roku 1926 profesorem nadzwyczajnym tego przedmiotu, a w r. 1937 profesorem zwyczajnym. Wykładał także na Wydziale Prawa Kanonicznego prawo publiczne oraz historię źródeł prawa kanonicznego. Zarówno na jednym jak i na drugim wydziale sprawował kilkakrotnie obowiązki dziekana. W listopadzie 1939 roku zostaje aresztowany przez gestapo tak jak i wszyscy inni profesorowie K. U. L. i osadzony w więzieniu na Zamku. Wypuszczony po kilku miesiącach na wolność, udaje się do swej rodzinnej diecezji tarnowskiej i tam w Starym Sączu na plebanii u swego kolegi i przyjaciela spędza resztę życia. Rozwinięta choroba raka krtani mimo kuracji radowej w Warszawie nie dała się opanować i w r. 1944 w styczniu, nie doczekawszy końca wojny, zmarł w Starym Sączu.

Oprócz pracy pedagogiczno-wykładowej w charakterze profesora prowadził również naukowo-twórczą, ogłaszając następujące prace naukowe:

1. Zwyczaj w prawie kanonicznym. Lublin, 1924;
2. Konkordat, studium prawne. Lublin, 1926;
3. Śluby cywilne. Lublin, 1928;
4. Umowy Lateraneńskie. Lublin, 1930;
5. Konkordat między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Niemiecką. Lublin, 1933;
6. Bases juridiques des rapports de l'Eglise et de l'Etat w Dictionnaire de Théologie Catholique, artykuł pt. Pologne t. XII.

Wykształcił szereg uczniów, z których kilku zajmuje wybitne miejsce w hierarchii kościelnej.

Ks. P. Katwa